

ПРОЕКТ

Концепція початкової освіти

Основні проблеми початкової освіти:

1

не повною мірою забезпечена наступність між дошкільною і початковою ланками освіти;

2

погіршення здоров'я молодших школярів, зниження інтересу учнів до навчання, зумовлені недостатньо ергономічним режимом навчально-виховного процесу та перевантаженням змісту освіти, його недостатньою практичною спрямованістю;

Основні проблеми початкової освіти:

3 неналежне наукове обґрунтування і відсутність експериментальної перевірки доцільності запровадження різноманітних проектів, експериментів, курсів за вибором, які призводять до нарощування обсягів чи дублювання змісту освіти;

4 негативний вплив на організацію навчального процесу проблемних явищ у підручникотворенні та розробленні засобів навчання для молодших школярів;

Основні проблеми початкової освіти:

5

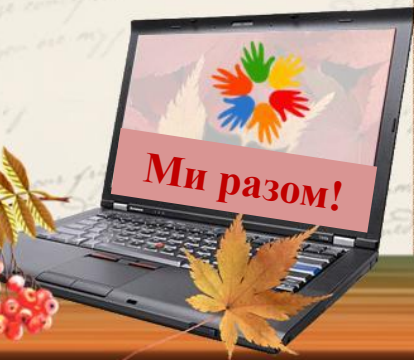
недостатнє врахування
індивідуальних особливостей
молодших школярів під час
насичення й урізноманітнення
освітнього середовища;

6

недостатньо ефективна
організація виховного
процесу в початковій
школі.

Місія початкової освіти

Початкова освіта – перший рівень загальної середньої освіти, який, зберігаючи наступність із дошкільним періодом, забезпечує подальше становлення і розвиток особистості дитини, закладає базу для її навчання в основній школі.

Основна мета початкової освіти –

виховання особистості дитини, її гармонійний розвиток, збагачення досвіду життєдіяльності на основі загальнолюдських та національних цінностей, формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів як бази для успішного навчання в основній школі.

Завдання початкової освіти:

✓ психолого-педагогічна адаптація дитини до шкільного навчання;

✓ формування ключових і предметних компетентностей;

✓ формування культури спілкування та співпраці, здатності до самовираження, соціально-правової, екологічно доцільної і здоров'язбережувальної та безпечної поведінки у різних життєвих ситуаціях;

✓ подальше становлення особистості дитини, її духовний, психічний, фізичний, соціальний розвиток, розвиток пізнавальних здібностей, інтересу до навчання;

✓ формування цілісної наукової картини світу, емоційно-ціннісного ставлення дитини до самої себе, інших людей, суспільства і природи;

✓ естетичне, морально-етичне, патріотичне, громадянське, трудове, екологічне виховання дитини.

Основні результати початкової освіти полягають у психологічній, фізичній, інтелектуальній і соціальній готовності учнів до систематичного навчання на наступному рівні освіти, що передбачає:

- 1) достатньо розвинені мислення, уяву, пам'ять, увагу, сенсорні уміння, рефлексію;**
- 2) відповідний віку молодших школярів фізичний розвиток;**

Основні результати початкової освіти:

3) сформовані складники ключових компетентностей (уміння вчитися, інформаційно-комунікативної, загальнокультурної, здоров'язбережувальної, громадянської, соціальної) і предметних компетентностей, що охоплюють знання, уміння, навички, способи діяльності, досвід та здатність застосовувати їх у навчальних і життєвих ситуаціях, а також особистісно ціннісне ставлення до життя і здоров'я, соціуму, природи, праці, навчання і мистецтва, здатність до творчого самовираження;

Основні результати початкової освіти:

4) морально-етичну, естетичну, патріотичну і громадянську вихованість особистості, що виявляється у культурі міжособистісної взаємодії, соціально-правовій, екологічно доцільній та здоров'язберезувальній поведінці, сформованості емоційно-чуттєвої сфери, здатності самостійно діяти у типових для дітей молодшого шкільного віку життєвих ситуаціях.

Зміст початкової освіти

Проект базового плану навчально-виховного процесу

Освітня галузь		Навчальний предмет	Кількість годин на тиждень					
			1 клас		2 клас	3 клас	4 клас	
			вересень					
			Входження у шкільне життя					
ІНВАРІАНТНИЙ СКЛАДНИК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ								
М Ф и і с т у е л ц ь т т у р а*	Мови і література	Українська мова (мова і читання)	6	8	8	8	8	
		Іноземна мова	1	2	3	3	3	
	Математика	Математика	3	4	4	4	4	
	Природознавство. Суспільствознавство	Світознавство	2	2	2	2	2	
	Технології	Технології	1	1	1	1	1	
		Інформатика	-	-	-	1	1	
	Фізична культура	Фізична культура*	2/1	2/1	2/1	2/1	2/1	
		Хореографія	0/1	0/1	0/1	0/1	0/1	
Усього			15	19	20	21	21	
ВАРІАТИВНИЙ СКЛАДНИК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ								
Додаткові години для: поглибленого вивчення предметів інваріантного складника; вивчення предметів варіативного складника (курси за вибором); індивідуальних та групових занять з певних предметів			1	2	2	2		
Гранично допустиме навчальне навантаження на учня			20	22	23	23		
ІНВАРІАНТНИЙ СКЛАДНИК ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ								
Виховне заняття			5	5	5	5		
Усього фінансується			25	27	28	28		

Організація навчально-виховного процесу в початковій школі

Підготовка до шкільного навчання відбувається згідно з вимогами нового Базового компонента дошкільної освіти за єдиною програмою для всіх закладів, які її здійснюють (дошкільні навчальні заклади, школи, клуби, будинки дитячої творчості, центри розвитку дитини) або у сім'ї.

Діагностування готовності дитини до навчання у школі здійснюється комісією у складі психолога, логопеда, педагога, які працюють на підставі затверджених МОН України Положення та Інструкції щодо психолого-педагогічної діагностики готовності дитини до навчання у школі.

Організація навчально-виховного процесу в початковій школі

Зарахування дітей до 1 класу початкової ланки загальноосвітніх навчальних закладів державної та комунальної форм власності, що містять у своїй структурі школу I ступеня, а також тих, що організовують навчання за певними проектами здійснюється на безконкурсній основі. Можливість успішно навчатися в обраному навчальному закладі за відповідною програмою забезпечується не відбором дітей, а створенням необхідних умов (науково-методичних, кадрових, матеріальних) для всіх бажаючих.

Для вирішення проблеми вирівнювання стартових позицій першокласників доцільно формувати окремо класи учнів 6-річного віку і 7-річного (за наявності достатньої кількості дітей).

Організація навчально-виховного процесу в початковій школі

Тривалість навчального року у початковій школі становить 34 робочі тижні (без урахування канікулярних і святкових днів).

Тривалість уроку у 1-2 класах становить 40 хвилин (у період входження в шкільне життя – 35 хвилин), у 3-4 класах – 45 хвилин.

Пріоритетною є робота початкової школи в режимі повного дня. У другу половину дня у школі можуть проводитись уроки фізкультури, технології, організовуватись групи продовженого дня (ГПД), наповнюваність яких не перевищує 25 осіб і гуртки за інтересами – до 15 осіб .

Організація навчально-виховного процесу в початковій школі

Наповнюваність класів не перевищує 25 учнів, в інклюзивних класах – не більше 15 учнів.

Для вивчення мов (української, іноземної, національних меншин/спільнот), інформатики класи поділяють на підгрупи, якщо кількість учнів перевищує 20 осіб.

Для кожного класу, де кількість дітей більша за 20, а в інклюзивних класах – більша за 10, передбачено ставку вихователя (помічника/асистента вчителя). У разі, якщо кількість учнів у класах менша за 20, відводиться ставка одного вихователя на два класи.

Організація навчально-виховного процесу в початковій школі

Додатково вчителю оплачується 5 виховних годин на тиждень, класне керівництво (ведення документації, робота з батьками тощо), завідування кабінетом, перевірка зошитів в залежності від кількості учнів.

Навантаження (на посадовий оклад) педагога-вихователя (помічника/асистента вчителя), керівника гуртка встановлюється на рівні 20 годин на тиждень.

Навчальні предмети українська мова, математика, світознавство у початковій школі викладає учитель-класовод. Інші навчальні предмети (фізична культура, технології, курси за вибором) за письмової згоди вчителя-класовода можуть викладати вчителі-предметники. Мову національних меншин/спільнот та іноземну мову вчителі-класоводи викладають за умов наявності відповідної педагогічної освіти.

Дидактичне, методичне і матеріально-технічне забезпечення шкіл

Створення освітнього середовища здійснюється відповідно до оновлених Положення про кабінет для початкової школи із переліком засобів навчання, обладнання для кожного навчального предмета по класах та Державних санітарних правил і норм облаштування, утримання ЗНЗ та організації навчально-виховного процесу.

Запроваджується нове покоління підручників для початкової школи, які органічно поєднують функції підручника і робочого зошита, що розширює можливості як для активізації діяльності учнів під час роботи з ними, так і для диференційованого навчання і децентрації навчальної взаємодії.

Вчителю забезпечується право обирати підручники з огляду на власні педагогічні пріоритети та з урахуванням індивідуальних особливостей школярів.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Поточний, тематичний і підсумковий контроль за рівнем навчальних досягнень учнів здійснює вчитель на підставі загальних критеріїв і норм оцінювання результатів навчальної діяльності школярів з таких навчальних предметів: українська мова, іноземна мова, мова національної меншини/спільноти, математика, світознавство.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

У 1-3-х класах результати контролю й оцінювання фіксуються в предметних таблицях досягнень, у яких показники оцінки відповідають програмовим вимогам щодо сформованості певних складників предметних та ключових компетентностей. У 4 класі такі таблиці доповнюються графою з оцінками.

У 4 класі запроваджується оцінка навчальної діяльності учнів, яка аргументується вчителем, усвідомлено сприймається учнем і фіксується у класному журналі. Оцінка виражається словами-символами:

В – відмінно (високий рівень);

Д – добре (достатній рівень);

З – задовільно (середній рівень);

П – потребує покращення (початковий рівень).